

నవంబర్ 29. తెలంగాణ మర్చిపోలేని రోజు. ఓ అపూర్వ ఘట్టం ఆవిష్కృతమైన రోజు.

తెలంగాణ మలి దశ ఉద్యమానికి బీజం పడిన రోజుది. రాష్ట్ర సాధన దిశకు మార్చిన రోజుది. పోలీసుల ఎత్తులు, ఉద్యమకారుల పైఎత్తులకు సాక్ష్యంగా నిలిచిన రోజుది. 'తెలంగాణ వచ్చుదో.. కేసీఆర్ సచ్చిదానం.. కేసీఆర్ తవయాత్రో.. తెలంగాణ జైత్రయాత్రో' అని తెలంగాణ నినదించిన రోజుది. తెలంగాణను ఏకం చేసిన రోజుది. జై తెలంగాణ.. జై కేసీఆర్ నినాదాలతో తెల్లలైన రోజుది. నిరాహార దీక్షతో ఆనాటి ఢిల్లీ కాంగ్రెస్ పై కేసీఆర్ ఆమ 'రణ' గికి దిగిన రోజు ఇది.

సరిగ్గా నేటితో తెలంగాణ సాధన కోసం కేసీఆర్ నిరాహార దీక్షకు దిగి 14 ఏండ్లు పూర్తయ్యాయి. మరోసారి నవంబర్ 29 వచ్చింది. మల నాటికి, నేటికీ ఏం మారింది. కొట్లాడి సాధించుకున్న తెలంగాణను మేలిమి బంగారంగా మార్చుకున్నాం. అభివృద్ధి చేసుకున్నాం. కేసీఆర్ పాలనలో సబ్బం వర్గాలు సంక్షేమ ఫలాలను అనుభవించాయి. సిలిసింపదలతో అలరారుతున్న తెలంగాణను పీక్కు తినేందుకు రాబందులు వస్తున్నాయి. వెలుగులీనుతున్న తెలంగాణపై చీకట్లు కమ్ముకొస్తున్నాయి. మరోసారి తెలంగాణ ఏకం కావాలన్న సమయం ఆసన్నమయ్యింది. ఆనాడు కేసీఆర్ చేసిన నిరాహార దీక్ష స్ఫూర్తిగా నేడు వ్రతీ తెలంగాణ బిడ్డ గర్జించాలి. జై తెలంగాణ.. జై కేసీఆర్ నినాదాలతో నవంబర్ 30న మరోసారి మేల్కోవాలి. తెలంగాణను కాపాడుకోవాలి.

అనూహ్య పరిణామాలేనో..

ఉద్యమ సారథి కేసీఆర్ స్ఫూర్తిగా మరోసారి కొట్లాడాల్సిన ఈ సమయంలో ఆనాడు ఏం జరిగిందనేది తెలుసుకోవాల్సిన అవసరం ఎంతైనా ఉన్నది. క్షణక్షణం ఉత్సాహభరితంగా కేసీఆర్ ఆనాటి ప్రయాణాన్ని ప్రతి తెలంగాణ బిడ్డ మరోసారి మననం చేసుకోవాలి. తెలంగాణ రాష్ట్ర సాధన కోసం 2009 నవంబర్ 28న హైదరాబాద్ నుంచి కరింనగర్ కు చేరుకున్నారు. కేసీఆర్ ఆమరణదీక్షకు కురోకముందే ఆయన్ను అరెస్టు చేయాలని ఉమ్మడి పాలకులు వ్యూహం రచించారు. ముందురోజు రాత్రే ఈ ప్లాన్ ను అమలు చేయాలని పోలీసులకు ఆదేశాలు జారీ చేశారు. ఈ విషయాన్ని ముందే తెలుసుకున్న కేసీఆర్ ఎన్ (బీఆర్ఎస్) పార్టీ శ్రేణులు, తెలంగాణ ఉద్యమకారులు కుట్రను ఛేదించారు. నవంబర్ 28 అర్ధరాత్రి నుంచే పార్టీ శ్రేణులు, ఉద్యమకారులు కరింనగర్ కు బారులుతీరారు. అరెస్టులు, గృహ నిర్బంధాలు, అనూహ్య పరిణామాలు ప్రతిక్షణం తెలంగాణను ఉత్సాహం గురిచేశాయి.

... నూర శ్రీనివాస్

తెలంగాణపై ఆమరణ సంఘటన

దీక్షా దివస్ కు నేటితో 14 ఏండ్లు పూర్తి.. ఆ రోజు ఏం జరిగిందంటే..?

2009 నవంబర్ 29

29 నవంబర్ 2009.. జై తెలంగాణ నినాదాలతో తెల్లారింది. కరింనగర్ నుండి పోలీసులు తమ ఆధీనంలోకి తీసుకున్నారు. ఉదయం 11 గంటల ప్రాంతంలో కేసీఆర్ ఇంటి నుంచి బయటదేరేదండకు సిద్ధమయ్యారు. పోలీసులు కేసీఆర్ ఇంటిని రౌండు చేశారు. వలయాలు.. వలయాలుగా కేసీఆర్ కు రక్షణ కవచంగా ఉద్యమశ్రేణులు పోలీసులను ప్రతిఘటించాయి. దీంతో పోలీసులు కాళ్ళాల్సిగా వెనక్కితగ్గారు.

రాష్ట్ర సాధనకు సీఎం కేసీఆర్ సిద్ధిపేటలో చేపట్టిన ఆమరణ నిరాహార దీక్షాపత్రానికి బయలుదేరారు. కరింనగర్ నుంచి సిద్ధిపేట వరకు అడుగుడుగునా వాహనాలే. కేసీఆర్ కు జన సీరాజనం పలికింది. వేలాది మంది కార్యకర్తలు, ఉద్యమకారులు రాష్ట్రానికి వెళ్లారు. పోలీసులు ఎక్కడి వాహనాలను అక్కడే నిలిపివేస్తున్నారు. బ్రిడ్జిలో గాలి తీస్తూ వాహనాల సంఖ్యను తగ్గిస్తున్నారు. కేసీఆర్ ఇంటి నుంచి అల్లునూర్ చౌరస్తా వరకు 4 కిలోమీటర్ల దూరమే. కానీ దాదాపు 1500 వాహనాలను పోలీసులు అదుపులోకి తీసుకున్నారు. హైదరాబాద్, వరంగల్ వైపు నుంచి వచ్చే వాహనాలను అల్లునూర్ చౌరస్తాలో నిలిపివేశారు. అల్లునూర్.. వరంగల్, హైదరాబాద్, కరింనగర్ కూడలి కావడంతో మూడు వైపులా వెళ్లిపోవడానికి తీసుకున్నారు. ఈ క్రమంలో పోలీసు భాష్యనగర్ లో కేసీఆర్ కాన్వాయను దారిమూసివేశారు. కేసీఆర్ వాహనంతో పాటు పోలీసు సిబ్బంది వాహనాలను మానేర్ పంపిన దాటింపారు. మానేర్ పంపిన ముందు రెండు చెక్-పోస్టులు పెట్టి.. కార్యకర్తలు, నాయకుల వాహనాలను అడ్డుకున్నారు. రెండు ఎస్పార్ట్ వాహనాలతో పాటు కేసీఆర్ వాహనాన్ని మాత్రమే ముందుకు పంపారు. మీడియాను నిలువ-

2009 నవంబర్ 28

హైదరాబాద్ లో తెలంగాణ తల్లి విగ్రహానికి పూల-మాల వేసిన కేసీఆర్ కరింనగర్ కు బయలుదేరారు. అదే రోజు అరెస్టు చేసేందుకు పోలీసులు ఏర్పాట్లు చేశారు. తెలంగాణ వ్యాప్తంగా వేలాది మంది కరింనగర్ తిగలగు-ట్టపల్లిలోని కేసీఆర్ ఇంటికి చేరుకున్నారు. సీఆర్ డిఎంపి, రిజర్వ్ ఫోర్స్.. ఇలా ఆ రోజు రాత్రి 10 గంటల నుంచి తెల్లవారుజాము వరకు వేల మంది పోలీసులు కేసీఆర్ ఇంటిని చుట్టుముట్టారు. ఇదే తరహాలో ఉద్యమకారులు అందుకు కేసీఆర్ ఇంటికి రక్షణ కవచంగా నిలిచింది. కేసీఆర్ ఇంటికి చేరుకున్న బలగాలు లోపలికి చొరబడేందుకు ప్రయత్నించాయి. 'ఇంట్లోకి వస్తే ఆత్మాహుతి చేసుకుంటాం' అని తెగసి చెప్పుతూ పోలీసులు చెనక్కి తగ్గారు. కేసీఆర్ ను అరెస్టు చేస్తారా? ఆమరణ నిరాహారదీక్ష చేయనివ్వరా? ఉప్పురాయాలే ఉన్నట్టి ఉండనీయరా? ఇలాంటి అనేక అనుమానాలతో క్షణముక యుగంలా గడిపారు. ఒక్కమాటలో చెప్పాలంటే తెలంగాణ సిద్ధ లేని

అల్లునూర్ చౌరస్తా నుంచే కేసీఆర్ తిరుగుబాటు

అల్లునూర్ చౌరస్తా వద్ద కేసీఆర్ వాహనాన్ని పోలీసులు నిలిపివేశారు. ఆయనను వాహనంలో నుంచి పోలీసులు కిందికి దింపారు. తాను ఇక్కడి నుంచి కదిలేది లేదని, ఇక్కడే దీక్షకు దిగుతానని కేసీఆర్ రోడ్డుమీదే బ్రెయింపారు. ప్రజలు జై తెలంగాణ.. జై కేసీఆర్ నినాదాలతో హోరెత్తించారు. తమ నాయకుడిని పోలీసుల చెర నుంచి విడిపించుకునేందుకు విశ్వప్రయత్నాలు చేశారు. ఈ క్రమంలో పోలీసులు, ఉద్యమకారుల మధ్య తోపులాట జరిగింది. ఆవార్య కొత్తపల్లి జయశంకర్ కాలికి స్వర్గాయమైంది. అప్పటికే అల్లునూర్ చౌరస్తాను పోలీసులు తమ కంట్రోల్ లోకి తీసుకున్నారు. సమైక్య సర్కార్ పడక రవనను అమలు చేసేందుకు పోలీసులు యధాశక్తి సాయపడ్డారు. ఆవార్య కొత్తపల్లి జయశంకర్ ను అక్కడే విడివిడిపెట్టి సీఎం కేసీఆర్, నాయని సర్పంచరెడ్డి, డాక్టర్ విజయరామారావు, కెప్టెన్ లక్ష్మీకాంతారావు, కన్నబోయిన రాజయ్యయ్యదవలను అరెస్టు చేసి బస్సులో తరలించేందుకు ప్రయత్నించారు.

అల్లునూర్ టు ఖమ్మం వయా వరంగల్

ముందు వెనుక పడుల సంఖ్యలో పోలీసు వాహనాలతో అల్లునూర్ చౌరస్తా నుంచి కేసీఆర్ ఉన్న ప్రత్యేక వాహనం (పోలీస్ బస్సు) బయలుదేరింది. దారిపొడవునా కర్వ్యా తరహా పరిస్థితులు. 'ఇంకో రెండు గంటల వరకు రోడ్డు మీద మరో వాహనం నడవటానికి వీలేదు. రోడ్డుకు ఇరువైపులా ఒక్క మంచి ఉండటానికి వీలేదు' అని అన్ని పోలీస్ స్టేషన్లకు స్టేట్ హెడ్ క్వార్టర్ల నుంచే వైరలెస్ మెసేజ్.

ఒక్క హుకూంతో రోడ్డున్న నిర్మాణవ్యయం. 'సిద్ధిపేట ఆమరణ నిరాహార దీక్షకు వెళ్తున్న కేసీఆర్ ను పోలీసులు అరెస్టు చేశారు' అనే వార్త తెలంగాణ అంతటా వ్యాపించింది. కేసీఆర్ వచ్చింది, హుజూరాబాద్, ఎల్మట్లూర్, హన్మంతపల్లి రోడ్లపైకి క్షణాల్లో ప్రజలు చేరుకున్నారు. కేసీఆర్ ప్రయాణాన్ని కాన్వాయ్ హన్మంతపల్లికి చేరువలో ఉండవగానే కాకతీయ విశ్వవిద్యాలయం, ఎస్పీఎల్ సికా గేట్లకు తాళాలు. భారీ బందోబస్తు.. మరోవైపు వరంగల్ కోర్టు సముదాయం, కేంద్ర కారాగారం వద్దకు వేలాది మంది ఉద్యమకారులు చేరారు. కేసీఆర్ ను వరంగల్ కోర్టులో హాజరుపరిచి అక్కడి సింట్రిల్ జైలుకు తరలిస్తారని వారు భావించారు (నిజానికి అల్లునూర్ లో కేసీఆర్ ను అరెస్టు చేసి ముందు హైదరాబాద్ నుంచి వచ్చిన అర్డర్ అదే). కానీ వరంగల్ లో ఉద్యమ తీవ్రత ఎక్కువగా ఉంటుందని నిరాశించుకున్న తరువాత పోలీసులకు డైరెక్ట్ మారింది. పోలీసులు క్షణాల్లో వ్యూహాన్ని మార్చారు. కేసీఆర్ వాహనం శ్రేణిని దారిమళ్లించారు. ప్రొఫెసర్ బియ్యాల జనార్దన్ రెడ్డిని విగ్రహం (కాకతీయ యూనివర్సిటీ, ఎన్ డిఎల్ సి) నుంచి కేసీఆర్ వాహనం శ్రేణి మెరుపు వేగంతో దూసుకెళ్లించి. కాజీపేట మీదుగా హైదరాబాద్ తరలిస్తారని ప్రచారం జోరందుకున్నది. ఆ తర్వాత కడిమికోడల పంపెన మీదుగా భువ్వపల్లి ఉద్దుగుట్ట.. నాయుడు పంపెన మీదుగా ఖమ్మం రోడ్.. వర్ధన్నపేట, రాయల్ పల్లి మీదుగా తీసుకెళ్లారు. దీంతో కేసీఆర్ ను రాజమండ్రికి తీరే సూచనలు తరలిస్తున్నారనే ఊహగాలులు ఊపందుకున్నాయి. ఆ తర్వాత ఉద్యమకారులకు చిక్కకుండా

న్యాయమూర్తి నివాసం నుంచి ఖమ్మం సబ్ జైలుకు

అత్యంత నాటికీయ పరిణామాల మధ్య ఖమ్మం చర్చి కాంపౌండ్ లో ఉన్న ద్వితీయ శ్రేణి న్యాయమూర్తి శ్రీరామమూర్తి నివాసానికి (అదివారం కోర్టుకు సెలవు కావడంతో) కేసీఆర్ ను తీసుకెళ్లారు. అప్పటికే పడకం ప్రకారం ఖమ్మం పోలీస్ స్టేషన్ లో కేసీఆర్ సహా మిగతా నాయకులపై రాజద్రోహ నేరం (ఐపీసీ 120బీ)తో పాటు సెక్షన్ 143, 153 (ఏ), 188, 505, 506, 114, 117 సహా పలు సెక్షన్ల కింద కేసు నమోదు చేశారు. న్యాయమూర్తి 14 రోజుల రిమాండ్ విధించారు. ఉద్రిక్తతలు, ఉత్సాహం, బలగాలు, జాగిలాల మర్యాద తప్పి అక్కడి నుంచి ఖమ్మం ప్రభుత్వ ఆసుపత్రిలో వైద్య పరీక్షలు.. అనంతరం సబ్ జైలుకు

అక్కడి నుంచే ఆమ 'రణం'

తనను పోలీసులు ఎక్కడైతే అరెస్టు చేశారో అక్కడి నుంచే తన ఆమరణ నిరాహార దీక్ష ప్రారంభం అయిందని కేసీఆర్ ప్రకటించారు. అప్పటి నుంచి తెలంగాణ నిమ్మల కొలిమి మండింది. ఉస్మానియా, కాకతీయ విశ్వవిద్యాలయాలు ఉద్యమ కేంద్రాలయ్యాయి. విద్యార్థులు ప్రత్యక్షంగా సమరశంఖం పూరించారు. మరోవైపు అల్లునూర్ నుంచి పోలీసు వాహనాన్ని కేసీఆర్ అనుసరిస్తూ వచ్చారు. కాకతీయపర్షిల్లి సెకండ్ గేట్ వద్ద పోలీసులు ఆయనను అరెస్టు చేసి ప్రయత్నం చేశారు. దీంతో ఆయన విద్యార్థుల రక్షణ వలయంలోకి వెళ్లారు. అక్కడి నుంచి ఆవార్య కొత్తపల్లి జయశంకర్ ఇంట్లో ప్రత్యక్షం అయ్యారు. మరోవైపు తన్నీరు హరికేరావు సిద్ధిపేటలో కేసీఆర్ ఆమరణ నిరాహార దీక్ష చేపట్టాలనుకున్న వేదికపై దీక్షకు దిగారు. కేసీఆర్ అరెస్టుతో రగిల్చిన ఆగ్నే రాష్ట్ర వ్యాప్తంగా వ్యాపించింది. తెలంగాణ నేల ఉద్యమ మిడికిడింది. శ్రీకాంతాచారి ఆత్మబలిదానం చేసుకున్నారు. దీంతో ఉద్యమం మరింత ఉగ్రరూపం దాల్చింది. అన్నివర్గాల ప్రజలు ఉద్యమంలోకి దిగారు. కేసీఆర్ చేపట్టిన ఆమరణ దీక్ష ఖమ్మం సబ్ జైల్లో నుంచి ఖమ్మం ఆసుపత్రి.. అక్కడి నుంచి హైదరాబాద్ నిమ్మల చేరింది. నిమ్మలలో ఆరోగ్యం క్షీణిస్తున్నా.. 'పచ్చి గంగ అయినా ముట్టను. ప్రాణం పోయినా సరే రాష్ట్రాన్ని సాధించి తీరుతాను' అని కేసీఆర్ శపథం చేశారు. ఢిల్లీ గడ్డ చుట్టిపోయింది. తెలంగాణ ఇప్పక తప్పని అనివార్యతను కేసీఆర్ కల్పించారు. తెలంగాణ నిలిచి గెలిచింది. దశాబ్దాల కల సాకారం అయ్యింది.

